

voor den fraaien Oosterling. Onze naburen, de Duitschers vinden dit ook, en geven hem een anderen naam, dien we veel liever moesten gebruiken: *Zijdestaart* (Seidenschwanz). Als de Zijdestaart hier verschijnt, komt hij ongeveer in 't begin van December; in Deutschland natuurlijk reeds vroeger, in de laatste helft van November; en in Engeland, waar hij nog maar enkele keeren is waargenomen, later dan bij ons. Hij vertrekt bij ons ook vroeger dan in Deutschland, n.l. in 't laatst van Februari, en in Deutschland in 't begin van Maart. Aankomst en vertrek hangen ook al weer af van de weersgesteldheid. De Zijdestaart komt hier, gedwongen door zijn behoefte aan voedsel. Hij voedt zich hier met bessen, en, kan hij ze vinden, dan versmaadt hij ook insecten niet. Lijsterbessen lust hij ook, zoodat men hem vaak kan vangen in lijsterstrikken.

In den beginne is de vogel weinig schuw, en wegens zijn voortdurenden honger en wegens zijn luie aard. Maar daar hij veel vervolgd wordt, vaak ook door onverstandige would-be ornithologen, legt hij al spoedig meer vrees voor den mensch aan den dag.

Gewoonlijk verkeerden ze in kleine troepjes, en houden ze zich lang in bepaalde streken op, zoolang als ze er voedsel vinden. De Zijdestaart is dus, hoewel hij zich over groote afstanden beweegt, eigenlijk geen trekvogel, en verdient veel eer den naam van zwerfvogel. Ook volgt de Zijdestaart geen bepaalde wegen, zooals de eigenlijke trekvogels.

De vlucht van den Zijdestaart is luchtig en flink; hij vliegt in groote bogen en laat zich, evenals dit de spreeuwen vaak doen, na een eindje gevlogen te hebben, op de vleugels drijven. Op den grond komt hij alleen om te drinken; leuk is 't, dan te zien, hoe onbeholpen hij daar is; zoo spoedig mogelijk zoekt hij dan ook zijn heil weer hooger op in de boomen.

Het gezang van den Zijdestaart is onbeduidend, en als de zon niet lekker schijnt, hoort men noch 't mannetje, noch 't wijfje, die beiden even slecht zingen. Af en toe hoort men een trillenden, of fluitenden loktoon.

Zijn de menschen niet uitgepraat over de vraatzucht van den mol, de Zijdestaart doet in deze hebberigheid voor hem niet onder; hij eet per dag ongeveer zooveel als hij zelf weegt. Als hij zich aan bessen te goed heeft gedaan, gaat hij in den naastbijzijnden boom zitten uitblazen, van den vermoeienden arbeid, en zoodra hij weer honger krijgt, wat trouwens zeer spoedig het geval is, valt hij weer aan. Zijn luie aard belet hem, met volle maag weg te vliegen. Ook insecten versmaadt hij, zoo als we gezien hebben, niet.

Lang heeft het geduurd, voor men iets afwist van nestbouw of eieren van den Zijdestaart. Zeker

is het echter, dat hij hier niet nestelt. In zijn „heimat” nestelt hij in dennen en sparren, en begint reeds in Februari en Maart te broeden.

In gevangen staat kan men hem best in 't leven houden, mits men hem maar een groote, wijde kooi geeft, op een koele plaats. In N° 13 van den 3^{en} jaargang van „*de Pluimgraaf*,” deelt de Heer Raemaekers mede, dat hij een pestvogel met Sluis' voeder in 't leven houdt, en bovendien hem een dagelijksch rantsoen van pl.m. 25 meelwormen toedient. Probeer ook maar eens hem wat insecten en bessen te geven.

Aan zijn gezang zal men niet veel hebben.

Steenwijk. Maart 1901.

J. GODEFROY JR.

BIJSCRIFT.

Dezer dagen kreeg ik er weer een gestuurd uit Bussum. 't Was geen appelvink, zooals de zender vermoedde, er schijnen er dit jaar meer te zijn, dan verleden jaar. De heer Lieftinck meldt mij, dat hij ze in Groningen in tuintjes tusschen de huizen heeft gezien. Laat toch niemand deze prachtige en makke dieren schieten. Waar ze met rust gelaten worden, blijven ze eenige dagen toeven en dan heb je voor je later leven meer aan de herinnering, van ze een paar maal te hebben waargenomen, dan aan 't bezit van een min of meer slecht opgezet exemplaar. Onze groote musea en bekende verzamelaars begeeren er niet meer; die hebben er genoeg. De wetenschap is al gediend met nauwkeurige berichten omtrent talrijkheid en datum van verschijning en waarnemingen omtrent zang en leefwijze.

Vele worden het slachtoffer van lijsterstrikken. Tien jaar geleden heb ik er op Texel een gehad, die in een lijsterboogje was gevangen. Wij haalden hem in school en ik herinner me nog met genoegen hoe we op koude wintermorgens „rooie apen” voor hem gingen plukken. Rooie apen zijn de vruchten van de Meidoorn; lijsterbessen zijn in December op Texel niet meer te krijgen: die worden alle opgebruikt door de lijstervangers.

Onze vogel verslond groote hoeveelheden van die vruchten. Hij was zeer mak en woonde met onverdeeld genoegen alle lessen bij. En als hij van tijd tot tijd zijn heerlijken lokroep liet hooren, dan gleed er een zonnestraaltje door 't schoollokaal, waar we het trouwens nooit somber of onvriendelijk hadden. Ik zal dat geluid nooit vergeten. Het was lang gerek, hoog zilverrein, heel even zacht vibreerend. De kinderen hielden altijd den adem in, zoolang het duurde.

Vele menschen weten niet, dat vlaamsche gaaien, roeken en kraaien er een dergelijk fraai tevredenheidsroepje op na houden.

J. P. T.

Wespen in rietstengels.

In uw interessant stuk „Vacantie herinneringen,” vraagt u met het oog op uw Trypoxylonlarven, hoe de onderste larven, die toch het oudst zijn, aan hun gevangenis zullen kunnen ontsnappen. Een dezer dagen las ik in „Das Geistesleben der Thiere” van Büchner iets dergelijks van *Xylocopa violacea*. Hij zegt van deze bijensoort ongeveer het volgende: Met behulp van haar sterke kaken graaft zij in oud hout en balken, lange, mooi gladgemaakte gangen, die ze door schotjes uit het afval van hout, dat met een soort lijm verbonden wordt, in ruimten verdeelt, die op cellen lijken. De onderste cel wordt door middel van een gang met de buitenwereld verbonden. (Deze gang is van de cel natuurlijk weer door een houtlaagje gescheiden). Daar nu hier (evenals bij de Trypoxylon) in de onderste cel het eerste ei gelegd is, zoodat de bewoner hiervan het eerst zijn cel verlaat, behoeft vervolgens elk hooger liggende insect, om vrij te komen, alleen maar de dunne scheiding, tusschen haar eigen cel en die van haar benedenbuurman, door te bijten. Zou het zoo ook niet met deze wespennesten gesteld kunnen zijn? Het lijkt me wel het waarschijnlijkst.

Leeuwarden.

I. MESDAG.